

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 586

van **SARAH SMEYERS**

datum: 21 september 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Sociale woonprojecten - Vertraging door archeologisch onderzoek

In augustus raakte bekend dat een sociaal woonproject in Velzeke zware vertraging oploopt omdat er eerst archeologisch onderzoek moet gebeuren. Er zijn immers sporen gevonden die dateren uit de Romeinse tijd. Niet echt verwonderlijk als men weet dat er zich, onder keizer Augustus, ooit een Romeins legerkamp bevond en Velzeke ooit een 'vicus', een nederzetting was op de kruising van de heirbaan Boulogne-Asse-Tongeren met de heirbaan Velzeke-Bavay.

Door de sociale huisvestingsmaatschappij Vlaamse Ardennen werd al in 2017 een infoavond georganiseerd rond het woonproject met 60 meergezins- en 85 eengezinswoningen. De werken zouden van start gaan in 2021 en de woongelegenheden zouden verkoopbaar of verhuurbaar zijn tegen de zomer van 2024. Nu schat men echter dat men, precies omwille van alle onderzoeken, pas ten vroegste in 2026 klaar zal zijn met de eerste fase van dit sociaal woonproject.

In de wetenschap dat Vlaanderen wel meer archeologisch-historisch waardevol gebied kent - denk in dit verband alleen al maar aan de streek rond Tongeren - én dat elke vertraging voor een sociaal woonproject er momenteel één te veel is, heb ik volgende vragen voor de minister.

1. Hoeveel sociale woonprojecten liepen het voorbij anderhalf jaar een fundamentele vertraging op wegens archeologische vondsten?
2. Om hoeveel sociale woningen ging het? Graag een overzicht.
3. Als men wil bouwen en/of projecten wil realiseren in een archeologisch gevoelig gebied, dan moet men een hele procedure doorlopen.

Ziet de minister mogelijkheden om deze procedure(s) op een of andere wijze te versnellen? Zo ja, welke?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 586 van 21 september 2022

van **SARAH SMEYERS**

1. VMSW heeft geen cijfermateriaal ter beschikking over fundamentele vertragingen die te wijten zouden zijn aan archeologische vondsten. Het huidige archeologietraject bestaat eerst uit een archeologisch vooronderzoek al dan niet met ingreep in de bodem, eventueel gevolgd door een archeologische opgraving. Het vooronderzoek vindt normaal gezien grotendeels plaats voor de aanvraag van de omgevingsvergunning omdat de archeologienota hieraan toegevoegd moet worden. Soms gebeurt het vooronderzoek met een uitgesteld traject, maar ook dit vertraagt het project op zich niet. Vertragingen zijn dus vooral te wijten aan de archeologische opgravingen. VMSW kende sinds begin 2021 7 subsidies toe voor archeologische opgravingen. Een dergelijke opdracht duurt gemiddeld een 40 à 50-tal kalenderdagen.
2. In totaal werd de bouw van 320 woningen (224 huur en 96 koop) vanaf 2021 voorafgegaan door een archeologische opgraving. Hiervan situeerden zich 2 projecten in de provincie Antwerpen, 3 in de provincie Limburg en 2 in West-Vlaanderen.
3. De procedure bij ruimtelijke ontwikkelingen omvat een grondige afweging van de impact van de werken op het archeologisch potentieel en de te behalen kenniswinst. De koppeling van de uitvoer van het programma van maatregelen aan het verlenen van de omgevingsvergunning garandeert zowel een gedegen omgang met het archeologisch erfgoed als de nodige rechtszekerheid voor de betrokken partijen.

In uitzonderlijke gevallen wenst de initiatiefnemer de noodzakelijke opgraving al aan te vatten alvorens 100% zekerheid is dat de omgevingsvergunning wordt verleend. Deze mogelijkheid wordt nu al geboden via het archeologisch onderzoek met het oog op wetenschappelijke vraagstelling. In dergelijke situaties maakt de door de initiatiefnemer aangestelde erkende archeoloog een toelatingsaanvraag op, inclusief weloverwogen en gedocumenteerde vraagstellingen, sluitende afspraken betreffende onderzoeks-termijnen en bijhorende kosten en de regeling rond de bestemming van het archeologisch ensemble. Dit maakt het mogelijk de opgraving voorafgaand aan het bekomen van de omgevingsvergunning op te starten.

Op dit moment zie ik niet onmiddellijk mogelijkheden om de procedure in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen te versnellen.